

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – DUBEN 2011

1. 4. ve 23.00 SELČ
15. 4. ve 22.00 SELČ
30. 4. ve 21.00 SELČ

Platí na celém území ČR

PLANETY

Merkur – koncem měsíce ráno velmi nízko nad východem

Venuše – ráno nízko nad V obzorem

Mars – koncem měsíce ráno velmi nízko nad východem

Jupiter – nepozorovatelný

Saturn – celou noc v souhřeždí Panny, kulminuje po půlnoci

Uran – v březnu nepozorovatelný

Neptun – v březnu nepozorovatelný

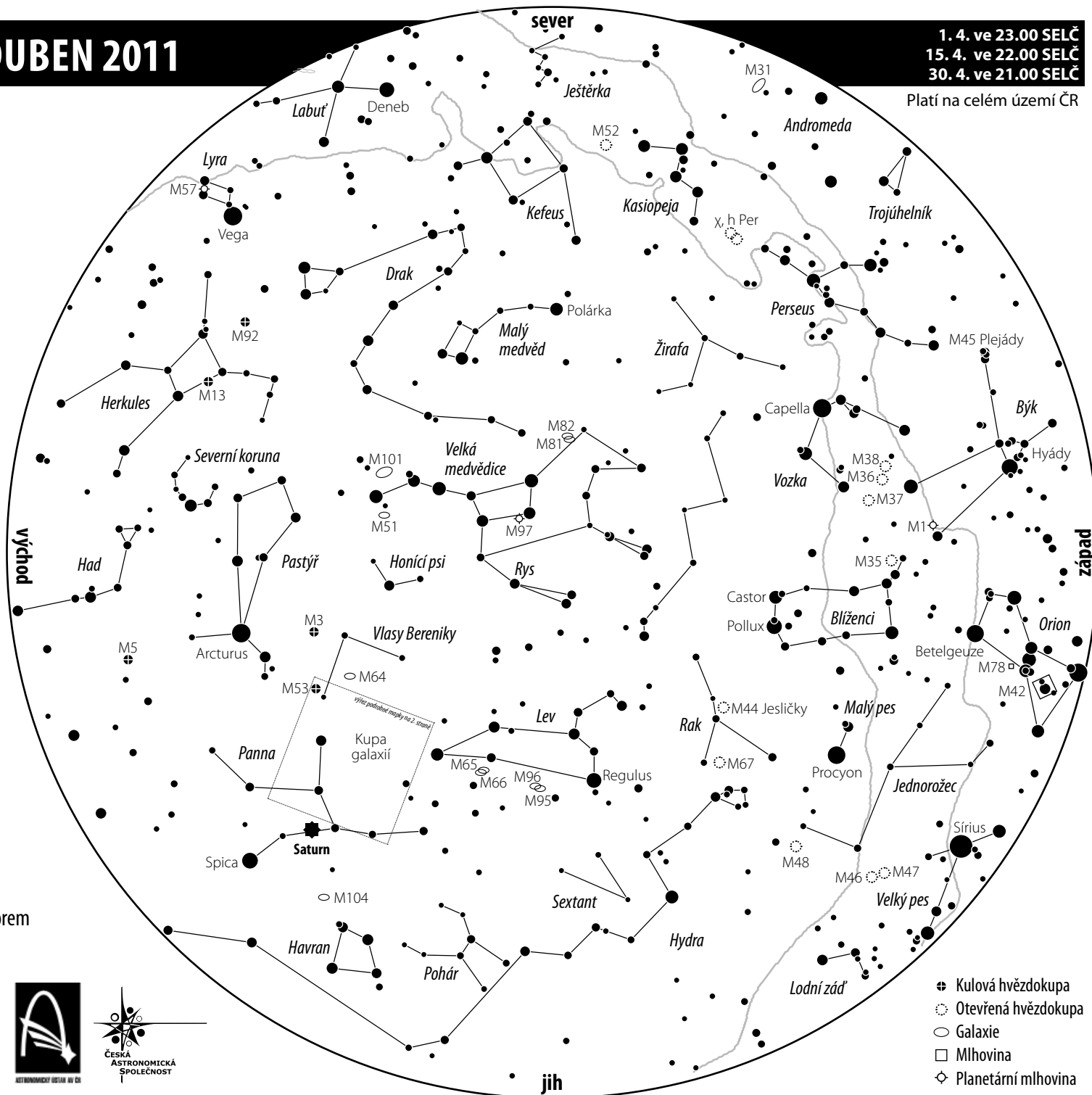
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 406 656 km)
3. Měsíc v novu (14.33 UT)
4. Saturn v opozici se Sluncem v ideální pozici k pozorování
6. Jupiteru v konjunkci se Sluncem, přesouvá se na ranní oblohu
9. Merkur v dolní konjunkci se Sluncem, přesouvá se na ranní oblohu
11. Měsíc v první čtvrti (12.06 UT)
17. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 358 090 km)
18. Měsíc v úplňku (02.44 UT)
22. Maximum meteorického roje Lyridy (23 UT), frekvence 10–20 rychlých meteorů za hodinu
23. Venuše $0,85^\circ$ od Uranu ($-3,9^m$ a $+5,9^m$), na ranní obloze teleskopicky za svítání
25. Měsíc v poslední čtvrti (02.47 UT)
27. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 406 039 km)
29. 4.–1. 5. zajímavé seskupení planet Venuše, Merkur, Mars a Jupiter s Měsícem na ranní obloze – za svítání nízko nad V obzorem

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský letní čas (SELČ) = UT+2 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně ke stažení vždy na počátku měsíce na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz

- ♄ Kulová hvězdokupa
- Otevřená hvězdokupa
- Galaxie
- Mlhovina
- ⊕ Planetární mlhovina

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – VHODNÉ OBJEKTY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – DUBEN 2011

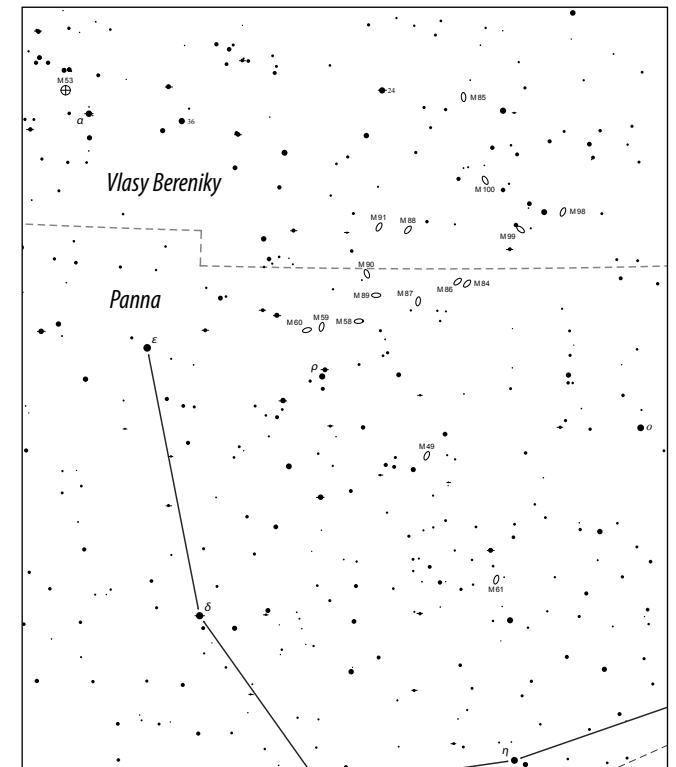
Na noční obloze můžeme pozorovat i bez drahého vybavení mnoho zajímavých objektů. První podmínkou je ale kvalitní tmavá obloha bez světelného znečištění, která se dnes bohužel vyskytuje již velmi vzácně. Na městské obloze spatříme pouze nejjasnější hvězdy a hodnotně pozorovat můžeme jenom Měsíc a planety. Pokud chceme nahlédnout do vzdálenějších končin naší galaxie či za její hranice, musíme se vydat daleko za město, do míst bez veřejného osvětlení a jiných rušivých zdrojů světla. Na opravdu tmavé obloze spatříme bez dalekohledu stovky hvězd, stříbřitý pás Mléčné dráhy a mnoho objektů vzdáleného vesmíru. Skvělým pomocníkem pro první toulky po hvězdách nám může být triedr (ideálně 10×50) – binokulární dalekohled s relativně malým zvětšením a velkým zorným polem, který nám odhalí desítky zajímavých objektů. I na jaře při vyjasnění klesají teploty k bodu mrazu, tudíž nezapomínejte na dobré oblečení.

Vhodné objekty pro pozorování triedrem či malým dalekohledem:

M1	Krabí mlhovina, zbytek po výbuchu supernovy v roce 1054, v triedru malá mlhavá skvrnka, strukturu ukáže až velký dalekohled na kvalitní obloze (>30 cm)
M45	Plejády, asi nejznámější otevřená hvězdokupa, pouhým okem lze napočítat obvykle 7–9 hvězd
M42	emisní mlhovina, viditelná i pouhým okem, již triedr ukáže struktury a okolní mlhoviny, ale čím větší dalekohled, tím úžasnější pohled...
M35	jasná a bohatá otevřená hvězdokupa v Blížencích,
M36, 37, 38	pěkné, jasné a na hvězdy bohaté otevřené hvězdokupy ve Vozkovi, vhodné pro triedr i větší dalekohled
M44	Jesličky, jasná otevřená hvězdokupa v Rakovi, pouhým okem se jeví jako mlhavý obláček
M67	bohatá (>500 hvězd) a velmi stará otevřená hvězdokupa (3–4 mld. roků) v souhvězdí Raka
M81, M82	dvojice jasných galaxií ve Velké Medvědici, při větším zvětšení v M81 zajímavé struktury
M97	Soví mlhovina, planetární mlhovina ve Velkém voze, větší dalekohled ukáže temné "oči"
M65, 66	dvojice galaxií vzdálená 35 mil. l.y., společně s NGC 3628 tvoří tzv. Leo Triplet
M95, 96	dvojice jasnějších spirálních galaxií (31–38 mil. l.y.) v souhvězdí Lva
M53, M3, M5	jasné kulové hvězdokupy, dobře viditelné již triedrem
M104	galaxie Sombrero s tmavým pásem, viditelná již triedrem
M51	Vírová galaxie, spirální ramena jsou vidět v dalekohledech nad 20 cm průměru
M101	spirální galaxie, v triedru rozsáhlá mlhavá skvrna
M13 a M92	krásné kulové hvězdokupy v triedru mlhavé, dalekohled nad 10 cm ukáže zrnitou strukturu
Kupa galaxií	Na rozhraní souhvězdí Panny a Vlasy Bereniky leží lupa galaxií. Již malý triedr ukáže v tomto místě oblohy asi 15 mlhavých obláčků (k identifikaci lze použít podrobnější mapku vpravo), větší dalekohledy pak desítky dalších galaxií.

Vírová galaxie M51

Mapka kupy galaxií